

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Заместник-министър на образованието и науката

ЗАПОВЕД

№ РД 09-..... 20.... г.

На основание чл. 13д, ал. 2, т. 1 от Закона за професионалното образование и обучение, при спазване изискванията на чл. 66, ал. 1 и 2 от Административнопроцесуалния кодекс, във връзка с осигуряването на обучението по учебен предмет и Заповед № РД09-3194/30.05.2022 г. на министъра на образованието и науката

УТВЪРЖДАВАМ

учебна програма за специфична професионална подготовка по учебния предмет **учебна практика визуални изкуства** за професионалното направление код 213 „Аудио-визуални изкуства и техники; производство на медийни продукти“, професия код 213070 „Графичен дизайнер“, специалност код 2130701 „Графичен дизайн“ съгласно приложението.

Учебната програма влиза в сила от учебната 2022/2023 година.

Х

Мария Гайдарова
Зам.-министър на образованието и науката

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

УЧЕБНА ПРОГРАМА
ЗА СПЕЦИФИЧНА ПРОФЕСИОНАЛНА ПОДГОТОВКА
ПО
УЧЕБНИЯ ПРЕДМЕТ
ВИЗУАЛНИ ИЗКУСТВА
УЧЕБНА ПРАКТИКА

Утвърдена със Заповед № РД 09-.....20..... г.

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ:

Код 213 „АУДИО-ВИЗУАЛНИ ИЗКУСТВА И ТЕХНИКИ; ПРОИЗВОДСТВО НА МЕДИЙНИ“

ПРОФЕСИЯ:

Код 213070 „ГРАФИЧЕН ДИЗАЙНЕР“

СПЕЦИАЛНОСТ:

Код 2130701 „ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН“

София, 2022 година

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Учебната програма по учебен предмет **учебна практика визулни изкуства** е предназначена за професията „Графичен дизайнер“, специалност „Графичен дизайн“ от професионално направление „Аудио-визуални техники; производство на медийни продукти“, съгласно типовите учебни планове за професионално образование с интензивно изучаване на чужд език, разширено изучаване на чужд език и без интензивно и без разширено изучаване на чужд език в паралелки във всички форми на обучение.

Учебната програма има за цел учениците да получат основни познания за традиционните визуални изкуства: фотография, кино и телевизия, използването им за създаването на визуални проекти, реклама, клипове, кратки филмови форми и за влиянието им върху новите форми на тези видове изкуства: виртуална реалност, компютърни игри, мултимедийни проекти и др. Чрез учебното съдържание учениците изграждат графична култура и усвояват знания и умения, свързани с изграждането на лаконичен, метафоричен език в непрекъснато променящата се визуална среда, необходим за общуването в широки граници с различни слоеве на населението при създаването на уеб графичен дизайн, дизайн на интерфейса. Оформят дизайна на електронни сайтове и банери за интернет пространството.

Учебното съдържание дава възможност учениците да навлязат в същността на визуалната комуникация и приложната графика с различни художествени интерпретации.

Учебното съдържание е разпределено в VIII раздела, като в тях се конкретизира броят на учебните часове и включените теми. Всяка тема се разпределя от учителя в началото на учебната година.

Обучението по предмета се извършва във взаимовръзка с учебните предмети от общообразователната и професионална подготовка.

Спецификата на обучението изисква провеждането на часовете да става в специално оборудван кабинет-студио с цифрова камера и фотоапарати, специално осветление, аудио-визуална техника, скенер, мултимедийен проектор, компютри със софтуерни програми, графични таблети и др.

Приложният характер на учебния предмет изисква онагледяване с разнообразни материали: фотоалбуми, снимки, филми, рекламни клипове и др.

II. ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО УЧЕБНИЯ ПРЕДМЕТ

Учениците получават знания и умения за художествените принципи и артистичен поглед върху заобикалящата ги среда, основните принципи на фотографията и отделните жанрове, дигиталната художествена обработка чрез компютърен софтуер, видео заснемане, монтаж и прилагане на компютърни анимации. С учебното съдържание по уеб дизайн се цели усвояването на

знания и умения за естетическо, творческо и професионално интерпретиране на даден обем информация чрез средствата на приложната графика и творческо прилагане на основните графични изразни средства.

III. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Разпределение на учебното време:

Общият брой часове по учебния предмет учебна практика живопис, е определен в типовите учебни планове за съответната специалност в специфична професионална подготовка.

Варианти	Вариант I	Вариант II
Часове по типов учебен план	58 учебни часа	29 учебни часа

Раздели, теми и препоръчителен брой часове

Учебното съдържание е структурирано в VIII раздела. За всеки раздел са записани препоръчителен брой учебни часове и теми. Учебните часове се разпределят по раздели и теми в началото на всяка учебна година от учителя, в зависимост от възможностите и интересите на учениците, методите на обучение и планираната в училищния учебен план разширена професионална подготовка. Усвояването на учебното съдържание може да се планира и в учебната програма при провеждането на практическото обучение в реална работна среда за учениците в дуална форма на обучение.

№	НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗДЕЛИТЕ И ТЕМИТЕ	ВАРИАНТ I (дневна форма)	ВАРИАНТ II (дуална форма)
		Препоръчителен брой часове	Препоръчителен брой часове
I.	Кратка история на фотографията. Видове фотоапарати, устройство на фотоапарата	2	2
1.	Видове, устройство, действие и режими на фотоапарата. Яркост, контраст, светлосила, бленда, скорост, ISO, експозиция.		
2.	Видове фотография. Черно-бяла, цветна, аналогова, цифрова, HDRI фотография, IR фотография.		
3.	Фотографски стилове: по обективно присъствие, по технологичност, по реализация.		
II.	Видове обективи. Филтри, бленда	2	2
4.	Фокусно разстояние. Видове обективи. Фотографски филтри.		

№	НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗДЕЛИТЕ И ТЕМИТЕ	ВАРИАНТ I (дневна форма)	ВАРИАНТ II (дуална форма)
		Препоръчителен брой часове	Препоръчителен брой часове
5.	Бленда, основни функции на блендата. Дълбочина на рязко изразеното пространство. Фокусна равнина.		
III.	Време на експонация. Експозиция и измерване на светлината.	4	2
6.	Връзка между бленда и скорост на затвора. Синхронна скорост. Техника на снимане от ръка и на статив.		
7.	Светло чувствителност на дигиталния сензор. ISO. Измерване на светлината - отразена и падаща светлина.		
IV.	От фотоапарата към компютъра	4	2
8.	Видове файлови формати (RAW, JPG, TIFF, PNG).		
9.	Обработка на снимки. Корекция на яркост и контраст. Селектиране. Цветен баланс. Замъгляване на фона, корекция на перспективата и на отделния цвят. Тониране. Сглобяване на панорами. Светлина и шум. Монтаж и колаж.		
V.	Видеозаснемане. Видео монтаж чрез компютърен софтуер.	6	4
10.	Композиране на движение. Кадри и планове.		
11.	Изготвяне на предварителен сценарий на заснемането.		
12.	Работа със специализиран софтуер. Задаване на параметри, подбор на видео кадри, избиране на части от файловете.		
13.	Създаване на монтажни връзки. Добавяне на ефекти. Прилагане на „преходи“. Създаване на надписи. Преглед на детайлите. Преобразуване – достъпен изходен файл.		
VI.	Изработване на видео клипове	12	6
14.	Работа по сценарий. Анализ. Търсене на подходящи образи. Акцентиране. Заснемане на видео кадри.		
15.	Преглед на видео запис. Структуриране. Избор на сцени от целия видеофайл. Създаване на монтажна поредица.		

№	НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗДЕЛИТЕ И ТЕМИТЕ	ВАРИАНТ I (дневна форма)	ВАРИАНТ II (дуална форма)
		Препоръчителен брой часове	Препоръчителен брой часове
16.	Обогатяване на видеото чрез ефекти и преходи.		
17.	Стилизиране и типизиране на човешка фигура в композиция в интериорна и екстериорна среда. Добавяне и обработка на аудио файлове. Анимирание на текст.		
VII.	Уебграфика, графичен дизайн.	10	6
18.	Видове графични файлове. Компресия.		
19.	Цветовете и текстовете в уебсайта.		
20.	Технологиите в уебсайта. Основни типове уебсайт.		
VIII.	Проектиране и създаване на уебсайт.	14	4
21.	Етапи в създаването на уебсайт.		
22.	Функции на отделните специалисти.		
23.	Индивидуалност и стил на уебсайта.		
24.	Структура на уебсайта.		
	Резерв учебни часове.	4	1
		Общ брой часове за XII клас: 58 часа	Общ брой часове за XII клас: 29 часа
	ОБЩ БРОЙ ЧАСОВЕ:	58	29

IV. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ УЧЕНОТО – ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И КОМПЕТЕНТНОСТИ

В края на обучението учениците трябва да притежават следните знания, умения и компетентности:

знания:

- основни понятия във фотографията, киното и телевизията;
- основни понятия в уеб дизайна;
- основни принципи за построяване на художествен кадър;
- творческия процес за създаване на видеоклип и уеб сайт.

умения:

- прилага свободно знанията по композиция, светлосянка, перспектива във фото- и видео-кадрите;
- възприема околния свят артистично и да го пресътворяват творчески;

- използва средствата за дигитална обработка на фото- и видеофайлове;
- съчетава смислово и естетически изображения, музика, графика;
- успява да реализират поставената задача с конкретна тема.

компетентности:

- анализира фотографска творба с характерната терминология и изразни средства;
- отчита спецификите при заснемане на обекти и събития;
- прилага знанията си за основните композиционни закони, както и тяхното целесъобразно творческо нарушаване;
- използва филмова, видео- и компютърна монтажна техника;
- самостоятелно заснема и владее видеомонтаж;
- работи с различни видео формати и ги прилага по предназначение;
- работи с компютърни програми за видео обработка и дизайн;
- самостоятелно и компетентно обработва надписи във филм;
- проектира и създава уеб сайт.

V. АВТОРСКИ КОЛЕКТИВ

Учебната програма е разработена в изпълнение на Дейност 2 „Дейности в подкрепа на образователната система“ по проект BG05M2OP001-2.014-0001 „Подкрепа за дуалната система на обучение“, финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейските структурни и инвестиционни фондове с авторски колектив:

1. Петя Герасимова – СУ „Черноризец Храбър“, гр. Пловдив
2. Румяна Григорова – СУ „Черноризец Храбър“, гр. Пловдив
3. Атанас Янев - СУ „Черноризец Храбър“, гр. Пловдив

Съгласувана с външни експерти:

1. инж. Маргарита Гатева – гр. София
2. д-р инж. Цветанка Апостолова – гр. София

VI. ЛИТЕРАТУРА

1. Дико, Л. Беседи за фотографското майсторство. Техника, 1981.
2. Митчел, Е. Фотография. Мир, 1988.
3. Макклиланд, Д. и колектив. Реалния свят на цифровата фотография. Инфодар, 2001.

4. Димитров, В. Проблеми на операторското майсторство. НАТФИЗ, 2002.
5. Авторски колектив на Софтпрес. Видеомонтаж с компютър. Софтпрес, С., 2007.

ПРОЕКТ